KULLEĠĠ SAN NIKOLA
L-EŻAMIJIET TA' NOFS IS-SENA – LIVELL PRIMARJU
Frar 2012

Ir-Raba' Sena | IL-MALTI (Il-Qari u l-Kitba) | Il-Ħin: Siegħa u Kwart

L-Isem u l-Kunjom: ____________________________ Il-Klassi: __________

	Il-Qari u l-Kitba
Il-marki għat-taqsima	60 marka
Il-marki tal-istudent/a	

Għall-istudent/a

Aqra sew dan li ġej:

- Ikteb isemek u kunjomok u l-isem tal-klassi.
- Qabel tikteb it-tweġiba, ifhem sewwa l-mistoqsija.
- Jekk ma tkunx taf tagħti xi tweġiba, ħalliha vojta u kompli l-oħrajn, imbagħad erġa' ippruvaha fl-aħħar.
- Jekk tieħu żball, ingassah pulit u erġa' ikteb.
- Meta tlesti, irrevedi l-karta kollha mill-bidu biex tirranġa xi żbalji li jista' ikollok u timla dak li ħallejt barra.

Aqra sew din is-silta: <u>Il-Leġġenda tal-Għolja tas-Salvatur</u>

Ta' kull sena, Manwel kien ikollu seba' mitt sena biex jasal ix-xahar t'Awwissu għaliex proprju l-għada tal-festa ta' Santa Marija kien imur iqatta' ġimgħa sħiħa fir-razzett tan-nannu Toni f'Marsalforn, Għawdex. ***(par.1)***

Tul il-jiem li kien iqatta' fir-razzett, it-tifel kien ibakkar filgħodu sabiex ikun jista' jgħin lin-nannu fix-xogħol tal-għalqa u wara arah sejjer jitma' l-annimali u jnaddfilhom. Ta' kull filgħaxija kien jehda jmur il-baħar u passiġġati fit-tul ma' nannuh tul il-kosta u ħallih isaqsi fuq din u fuq l-oħra. Darba waħda xtaq ikun jaf aktar dwar l-istatwa li hemm fuq l-għolja ta' Marsalforn. Kien għalhekk li n-nannu spiċċa biex irrakkontalu l-leġġenda tal-Għolja tas-Salvatur. ***(par.2)***

Ħafna snin ilu kien waqa' ġuħ kbir fuq Għawdex u ħafna kienu dawk li mardu u mietu bil-ġuħ. Kien kollu għalxejn meta talbu l-għajnuna minn Sqallija għax baqgħu b'xejn! Għalhekk, is-sena ta' wara, żergħu l-qamħ fl-għelieqi tagħhom. Issa kulħadd kiel u kiseb saħħtu lura. ***(par.3)***

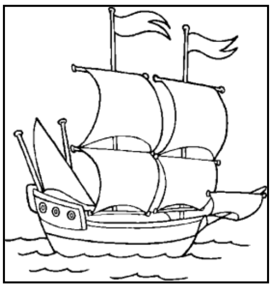

Iżda ġara li n-nies t'Għawdex riedu iktar ġid. Ħafna telqu bix-xwieni tagħhom, jaħbtu għal xwieni oħra mhux Insara. Ix-xiħ tal-gżira kien widdibhom li dan ma kienx għajr serq u min jisraq irid irodd. Imma huma daħku bih u qalu li kellu moħħu ħafif. ***(par.4)***

Ġara li darba, wieħed mix-xwieni tagħhom daħħal il-marda tal-pesta. Il-marda malajr tferxet u bosta kienu dawk li mardu u mietu. Ħafna ftakru x'kien qalilhom ix-xiħ u ħasbu li dan kien xi kastig. Iżda x-xiħ kompla jgħidilhom kif minħabba l-ħażen tagħhom anki l-vulkan għad iqum. In-nies inħasdet għal dan il-kliem. Hekk li kienu ħafna li biddlu ħajjithom. ***(par.5)***

Għadda ż-żmien u reġa' waqa' l-għaks fuq il-gżira. Darba minnhom qam maltemp kbir u deher sħab iswed tiela' minn wara l-għolja. In-nies ħasbu li l-vulkan ħa l-ħajja, kif kien qal ix-xwejjaħ. Tant beżgħu li ddeċidew li jtellgħu statwa tas-Salvatur fuq l-għolja sabiex iħarishom mill-vulkan tul ħajjithom. Issa l-biża' li l-vulkan jieħu l-ħajja għeb u l-inħawi saru post ta' sliem u mistrieħ. ***(par.6)***

(addattata minn *L-Għolja tas-Salvatur* ta' Pawlu Mizzi)

Taqsima A	**Il-Qari**	**(30 marka)**

Aqra l-istorja *Il-Leġġenda tal-Għolja tas-Salvatur* fuq paġna 2 u wieġeb.

1. Immarka ✓ fil-kaxxa t-tajba. **(4 marki)**

		IVA	LE
a.	L-istorja hija dwar leġġenda.		
b.	Manwel kien imur għand in-nannu fix-xitwa.		
ċ.	Hu kien jgħin lin-nannu fl-għalqa.		
d.	L-Għolja tas-Salvatur tinsab Malta.		

2. Immarka t-tweġiba billi tagħmel ✓ fil-kaxxa.
L-ewwel waħda lesta. **(3 marki)**

a. Fir-razzett tan-nannu, Manwel kien iqatta'

	jum.
✓	ġimgħa.
	xahar.

b. It-tifel kien

	jitma' l-annimali.
	imur jistad.
	joqgħod jitgħażżen.

ċ. Fuq l-għolja ta' Marsalforn, kien hemm

	monument.
	salib.
	statwa.

d. In-nannu rrakkonta l-leġġenda

	tal-marda tal-pesta.
	tal-Għolja tas-Salvatur.
	ta' Santa Marija.

3. Wieġeb billi tfittex it-tweġiba fl-istorja.

a. X'għamlu l-Għawdxin meta ma sabux għajnuna minn Sqallija? ***(par.3)***

____ **(2 marki)**

b. L-Għawdxin daħku meta semgħu l-kliem tax-xiħ. Għaliex? ***(par.4)***

____ **(2 marki)**

ċ. X'ħasbu n-nies x'ħin qam maltemp kbir? ***(par.6)***

____

____ **(2 marki)**

4. Sib kelma jew espressjoni <u>mill-istorja</u> li tfisser: **(5 marki)**

		<u>**Kliem mill-istorja**</u>
a.	ħerqan	***(par.1)***
b.	ħlief	***(par.4)***
ċ.	miġnun	***(par.4)***
d.	spiċċa fix-xejn	***(par.6)***
e.	paċi	***(par.6)***

5. Minn **paragrafu 2** sib u ikteb **il-kelma** li turi li Manwel kien iqum kmieni. ____________ **(2 marki)**

6. Imla l-vojt skont x'jitolbok fil-kolonna tal-ġenb. **(10 marki)**
L-ewwel waħda lesta.

a.	Is-surmast staqsa lil Toni, " ***Int*** fejn sejjer?"	Ikteb **Pronom**.
b.	Il- _____________ taħdem fl-għalqa.	Il-**Femminil** ta' *bidwi*
ċ.	Kien hemm il- _____________ fil-pajjiż.	**ġliet** jew **ġlied**?
d.	Pauline xtrat qmis _____________ .	Ikteb **Aġġettiv**.
e.	Ommi qalet lil Pawlu, " _____________ idejk."	**L-Imperattiv** ta' *ħasel*
f.	Ma stajtx insib iċ- _____________ .	**Il-Plural** ta' *ċavetta*
ġ.	_____________ sħana ddejjaqni wisq!	Ikteb **l-Artiklu**.
g.	Inġabret _____________ nies fit-triq.	Il-kelma li nużaw biex infissru **grupp ta' nies**
għ.	Jien _____________ fuq dahar iż-żiemel.	**L-Imperfett** ta' *rikeb*
h.	It-triq tagħna hija _____________ .	**Il-kontra** ta' *wiesa'*
ħ.	_____________ it-torta fiha l-irkotta.	**Il-Femminil** ta' *dak*

Taqsima B	Il-Kitba	(30 marka)

1. **Ikteb messaġġ sabiħ lill-kuġina tiegħek f'għeluq sninha.**

(5 marki)

____

____

____

____

2. **Ikteb nota qasira lill-ħabib tiegħek biex tistiednu jqatta' ġurnata d-dar tiegħek.** **(5 marki)**

Għażiż Robert,

____

____

____

____

____

Dejjem Tiegħek,

____

3. **Ikteb paragrafu ta' mhux anqas minn GĦAXAR SENTENZI dwar <u>WIEĦED</u> minn dawn.** **(20 marka)**

a. **Il-ġeru tiegħi**
Iddiskrivi dan il-ġeru u ikteb dwar kif inti tieħu ħsiebu.

b. **Immaġina li int farfett**
Iddiskrivi lilek innifsek u fejn tinsab. Ikteb ukoll dwar dak li tara ta' kuljum. Għid l-istorja ta' ħajtek.

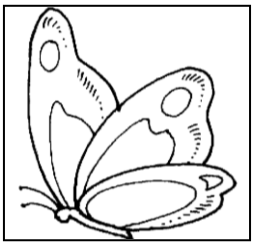

ċ. **Meta għamlet ħafna xita**
Fejn kont? X'kont qed tagħmel? Iddiskrivi x'ġara.

d. **Inċident fit-triq**
Ħares lejn l-istampi u ikteb storja biex tirrakkonta x'ġara. Dawn il-kliem u frażijiet jistgħu jgħinuk:

rota – brejkijiet – trakk – mixħut fl-art – muġugħ – ambulanza.

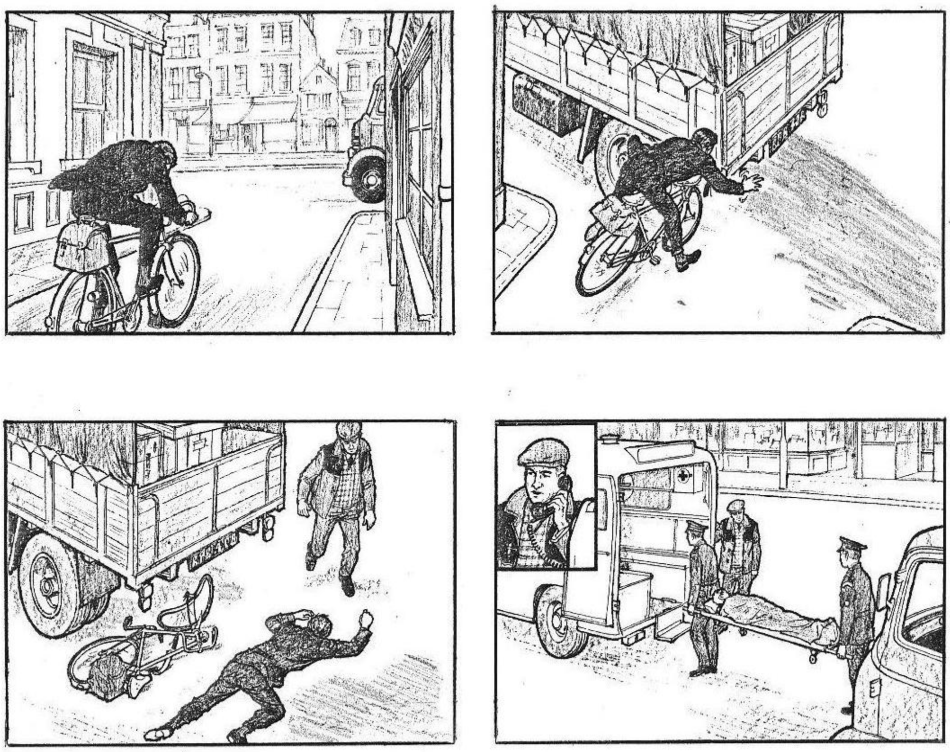

Uża dan l-ispazju biex tagħmel il-pjan għall-kitba tiegħek.
(bla marki)

Komponiment: ______ (Ikteb a, b, ċ jew d)

____

____

____

____

____

____

____

TMIEM IL-KARTA

TMIEM IL-KARTA